

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана
Огієнка Факультет фізико-математичний
Кафедра фізики

**Силабус
навчальної дисципліни
«Фізика»**

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	ФІЗИКА Мова викладання – українська.
Викладачі	Панчук Олег Петрович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізики.
Профайл викладачів	https://mvf.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/panchuk-oleh-petrovych/
E-mail	panchuk.op@kpnu.edu.ua
Консультації	О.П.Панчук: вівторок 15.00–16.00 / 15.30–16.30 Місце проведення консультацій – 32 аудиторія (корпус №5), платформа MOODLE.

2. Анотація до курсу

Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Фізика» здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми «Екологія» підготовки фахівців першого рівня вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія. Дисципліна відноситься до циклу нормативних дисциплін загальної підготовки. Програма навчальної дисципліни містить один змістовий модуль.

3. Мета і цілі курсу

Метою навчальної дисципліни є набуття студентами знань з основних розділів фізики. Знайомство з математичним апаратом фізики, історією розвитку фізичної науки, зокрема внеском українських вчених у розвиток фізичних знань. Набуття практичних навичок у застосуванні вимірювальних пристрій, методах електrozабезпечення населення та промисловості. Оволодіння студентами системою вмінь і навичок які б давали можливість передавати знання наступним поколінням, виховували в них інтерес до знань, любов до творчої праці, відповідальність за власне життя та життя оточуючих людей.

Завдання навчальної дисципліни - виробити вміння застосовувати теоретичні знання для аналізу та опису фізичних процесів, оцінки їх впливу на оточуюче середовище, виявлення небезпечних явищ для здоров'я людей, створення комфортних умов для їх праці, уміння оцінки шкідливих впливів на стан здоров'я людей. Розвиток навичок користування фізичними приладами, спостереження природних явищ та запобігання їх негативних наслідків для існування людини. Демонстрація та вивчення зв'язку фізики з іншими науками, медичною, екологією. Навчити використовувати закони фізики в охороні навколишнього середовища, дотриманні правил техніки безпеки у побуті та на виробництві.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 01	Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
ЗК 08	Здатність до участі у проведенні досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК 02	Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний, заочний). Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій.

5. Результати навчання

ПРН 03	Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охороні довкілля та оптимального природокористування.
ПРН 05	Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.
ПРН 11	Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколошнє середовище.
ПРН 19	Підвищувати професійний рівень шляхом продовження формальної освіти та самоосвіти.
ПРН 21	Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- математичний апарат, що використовується при розв'язку задач;
- досконало володіти вивченим теоретичним матеріалом;
- володіти навичками читання умов завдань, звертаючи увагу на наявність синтезу декількох тем та знаходження «містків» зв'язку між фізичними процесами у математичному вигляді;
- володіти навичками аналізу розв'язків з використанням «методу одиниць вимірювання».

уміти:

- обирати основний метод розв'язанняожної задачі (графічний, алгебраїчний, логічний);
- уміти коротко, але дуже ретельно записувати пояснення свого методу розв'язку;
- при можливості подавати декілька методів розв'язку та порівнювати одержані результати:

- вміти оцінювати необхідну дляожної задачі точність подання відповіді.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
		Екологія
Освітньо-професійна програма	галузі знань 10 Природничі науки спеціальності 101 Екологія	
Рік навчання / рік викладання	перший	
Семестр вивчення	перший	
Кількість кредитів ЄКТС	3	

Загальний обсяг годин	90	
Кількість годин навчальних занять	30	
Лекційні заняття	10	
Лабораторні заняття	20	
Самостійна та індивідуальна робота	60	
Форма підсумкового контролю	залік	

7. Пререквізити курсу

Навчальна програма дисципліни передбачає вивчення 6 тем, з яких 6 висвітлюються в процесі лекційних занять і 6 тем на лабораторних заняттях. Організація навчання передбачає цілеспрямовану самостійну роботу студентів, виконання практичних завдань аналітичного, узагальнюючого характеру.

8. Технічне та програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, а саме використання лабораторного обладнання фізичних лабораторій та використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

9. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що студенти відвідують лекційні та лабораторні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<http://knu.edu.ua/pravila-vnutrishnoho-rozporiadku/>) та етичних норм поведінки.

Очікується, що студенти дотримуються термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. За несвоєчасно подані роботи / завдання (з порушенням визначених термінів) знижуватимуться бали.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) або самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за лабораторні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що студенти поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно (до останнього практичного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання студентом питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань заняття й виконання запланованих завдань.

Очікується, що студенти не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час заняття використовуватимуть лише з освітньою метою.

Академічна добросердість. Дотримання академічної добросердісті регулюється Кодексом академічної добросердісті Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1UXqhkTdz-TJoPKFueSsc5v25FlqVAIW/view>) та Положенням про дотримання академічної добросердісті науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1Wi2EaD27TABQU_0BgslxnZWQK77HEWkh/view).

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної

недоброочесності. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристройів). Виявлення ознак академічної недоброочесності в письмовій роботі аспіранта та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем (незалежно від масштабів plagiatu чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури студенти можуть послуговуватися бібліотекою університету, кафедри фізики та інтернетними ресурсами. Студенти заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікування з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Очікується, що студенти будуть задавати викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з курсу.

Викладачі щотижня проводять консультації.

10. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	усього	денна форма					усього	Заочна форма				
		зокрема						зокрема				
		лк	пз	лаб.	інд.	с.р.		лк	пз	лаб.	інд.	с.р.
Предмет і завдання курсу. Фізика як природнична наука	7	1	-	-	-	6						
Механіка.	14	2	-	4	-	8						
Молекулярна фізика та теплота.	16	2	-	6	-	8						
Електрика, магнетизм.	15	1	-	4	-	10						
Оптика.	11	1	-	2	-	8						
Коливання та хвилі.	14	2	-	2	-	10						
Будова атома та ядерна фізика.	11	1	-	2	-	8						
Підготовка до МКР	10	-	-	-	-	10						
Разом годин	90	10	-	20	-	60						

11. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів, що присвоюються студентам:

денна форма навчання

Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	100
40 балів	20 балів	40 балів	

Поточний контроль (40 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях – 12 (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAAegkQ58tdMxxbqQKuff/view).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-балльною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Самостійна робота (20 балів)

Перевірку питань й завдань самостійної роботи, які студенти готують на практичні заняття, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється студенту на практичному занятті.

Контроль за іншими видами самостійної роботи здійснює лектор на консультаціях.

До того ж, самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних занять, попередню підготовку до практичних занять; виконання завдань і вправ в позааудиторний час; підготовку до обговорення окремих теоретико-практических тем; самостійне вивчення окремих теоретических тем курсу; підготовка до написання модульної контрольної роботи; відвідування консультацій (згідно з графіком консультацій кафедри).

Студенти, які за виконання завдань СР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання СР на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

денна форма навчання

СР	«задовільно»	14 – 12
20 балів	«добре»	17 – 15
	«відмінно»	20 – 18

Модульна контрольна робота (40 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

МКР	«задовільно»	24 – 29
40 балів	«добре»	30 – 34
	«відмінно»	35 – 40

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	незадовільно

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок аспіранта на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації

поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них.

12. Основна література

- Губанова А.О. Лабораторні роботи з курсу «Фізики» Навчально- методичний посібник.-Кам'янець-Подільський, Видавець Зволейко Д.Г.,2010.- 104 с.
- Бушок Г.Ф., Левандовський В.В., Півень Г.Ф. Курс фізики. Кн.1. Фізичні основи механіки. Електрика і магнетизм. – К.: Либідь, 2001. – 448 с.
- Бушок Г.Ф., Венгер Є.Ф. Курс фізики. Кн.2. Оптика. Фізика атома і атомного ядра. Молекулярна фізика і термодинаміка. – К.: Либідь, 2001. – 424 с.
- Лапта С.І. Електрика та магнетизм навчальної дисципліни ”Фізика”: навчальний посібник / С.І. Лапта. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2009. – 168 с.